

PLAN ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI GAJ NA LATA 2007 - 2013

Lokalizacja:

Sołectwo Gaj
Gmina Mogilany
Powiat Krakowski
Województwo Małopolskie

Kontakt:

Urząd Gminy Mogilany
Rynek 2, 32-031 Mogilany
Tel. (012) 270-10-13
Fax (012) 270-16-77
www.mogilany.pl
gmina@mogilany.pl

1.CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI GAJ

Gmina Mogilany położona jest w południowo-wschodniej części powiatu krakowskiego w obrębie województwa małopolskiego, wzdłuż drogi krajowej S7. Gmina stanowi enklawę otoczoną gminami miejskimi: Kraków, Skawina, Myślenice i Świątniki Górne. Sołectwo Gaj znajduje się w środku Gminy Mogilany.

Prezentację Gminy Mogilany na tle powiatu krakowskiego przedstawia rysunek nr 1, natomiast szczegółową lokalizację sołectwa Gaj na tle Gminy Mogilany prezentuje rysunek nr 2.

Rysunek 1 – Położenie Gminy Mogilany na tle powiatu krakowskiego.

Rysunek 2 – Podział Gminy Mogilany na sołectwa.

Powierzchnia całej Gminy Mogilany wynosi 4371.3560 ha, natomiast powierzchnia miejscowości Gaj wynosi 500.7186 ha, co stanowi 11,45% ogólnej powierzchni Gminy.

Liczba mieszkańców Gminy Mogilany systematycznie wzrasta, co jest dowodem postrzegania Gminy jako terenu atrakcyjnego pod względem mieszkalnictwa oraz pod względem inwestycyjnym. Poniżej przedstawiono zmiany w liczbie mieszkańców sołectwa Gaj oraz porównawczo na tle gminy, w latach 2003-2006.

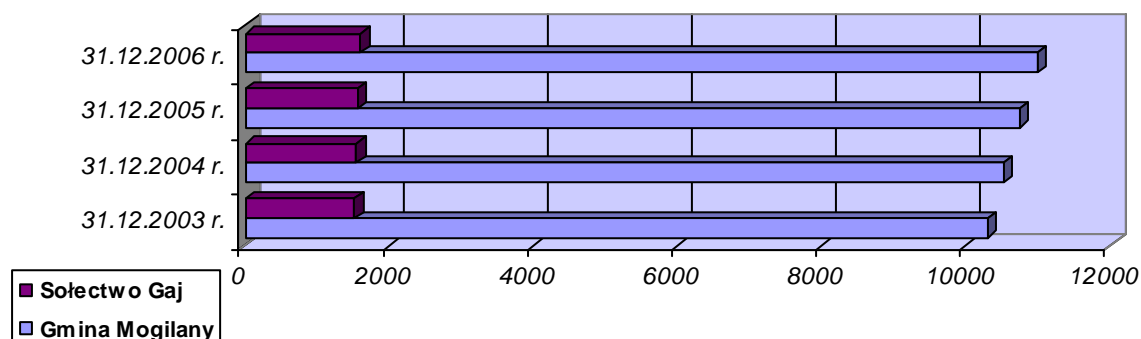
Mieszkańcy Miejscowości Gaj porównawczo na tle całej Gminy Mogilany.

<i>Opis</i>	<i>Razem mieszkańców</i>	<i>W tym kobiety</i>	<i>W tym mężczyźni</i>
Stan na dzień 31.12.2003 roku			
Ogółem mieszkańcy Gminy	10 301	5 256	5 045
W tym: Gaj	1 519	763	756
Stan na dzień 31.12.2004 roku			
Ogółem mieszkańcy Gminy	10 529	5 160	5 369
W tym: Gaj	1 550	777	773
Stan na dzień 31.12.2005 roku			
Ogółem mieszkańcy Gminy	10 748	5 492	5 256
W tym: Gaj	1 559	778	771
Stan na dzień 31.12.2006 roku			
Ogółem mieszkańcy Gminy	11 001	5 642	5 359
W tym: Gaj	1 601	815	786

Tabela 1 – Liczba mieszkańców Gaja porównawczo na tle gminy.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Stanu Cywilnego Gminy Mogilany.

Liczba mieszkańców porównawczo sołectwa Gaj na tle Gminy Mogilany

Rysunek 3 – Liczba mieszkańców porównawczo sołectwa Gaj na tle Gminy Mogilany.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Stanu Cywilnego Gminy Mogilany.

Gmina Mogilany, mimo iż jest gminą wiejską nie wykazuje cech obszaru typowo rolniczego. Na terenie Gminy jest ogółem kilka gospodarstw o charakterze rolniczym lub ogrodniczym. Generalnie działalność rolnicza stanowi bardziej dodatkowe niż podstawowe źródło dochodów. Dominują tutaj głównie rodzinne firmy, zatrudniające do 5 osób. Profil działalności tych firm obejmuje z reguły działalność usługową, handlową lub budowlaną. Zapewnienie rynku zbytu przez okoliczne miasta jest zachętą do rozpoczęcia działalności gospodarczej na własny rachunek. Z drugiej strony firmy z Krakowa czy Skawiny stanowią olbrzymią konkurencję dla małych wiejskich firm, tak więc bliskie sąsiedztwo stanowi dla lokalnej przedsiębiorczości odpowiednio szanse lub zagrożenie. Nie mniej jednak bilans porównawczy

wykazuje więcej zalet i atutów sąsiedztwa, stąd też można wysnuć wniosek iż sąsiedztwo Krakowa, Skawiny czy Myślenic jest szansą dla lokalnej przedsiębiorczości.

Na podstawie danych uzyskanych z Ewidencji Działalności Gospodarczej prowadzonej w Urzędzie Gminy Mogilany, liczba zarejestrowanych osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na dzień 31 grudnia 2006 r. wynosi ogółem dla całej Gminy Mogilany – 802 podmioty, w tym dla sołectwa Gaj – 132 podmioty gospodarcze.

1. GAJ – RYS HISTORYCZNY

Nazwa „Gaj” wskazuje na jakiś wątek kultowy, być może związany z kultem „Świętego gaju”, a więc sięga w czasy przedchrześcijańskie w Polsce. Gaj jest w południowej stronie Krakowa jedyną osadą założoną wśród gajów, w miejscu wzniesionym, wśród liściastych drzew. Daty powstania miejscowości nie da się ustalić. O powstaniu Gaja opowiadają ludzie, że w miejscu, gdzie leży wieś, rosły wielkie lasy dębowe, czyli gaje. Dalej głosi podanie, że miejsce to miała sobie upodobać Matka Boska i objawiła się na jednym dębie. Ojcowie Benedyktyni, do których miał należeć Gaj, wystawili tu kościół, a cudowny obraz Matki Bożej umieścili w wielkim ołtarzu. Około kościoła osadziła się wieś, która otrzymała nazwę Gaj. W XIII wieku była już w Gaju świątynia pod wezwaniem Matki Bożej. „Zachowała się wiadomość, że w roku 1277 do drewnianego kościółka w Gaju został przeniesiony obraz Matki Bożej”¹. O parafii Gajowskiej dowiadujemy się dalej dzięki zapiskom w „Monumenta Poloniae Vaticana”. Parafia Gaj zalegała ze świętopietrzem. W opisie wiosek i dochodów klasztornych sporządzonych przez Długosza w latach 1440 – 1470 znajdujemy najdawniejsze wiadomości odnoszące się samego Gaja. Dowiadujemy się z tego źródła, że Gaj posiadał w wieku XV parafię, kościół drewniany, oraz że do parafii należały liczne wioski. W posiadłości gajowskiej było 10 łanów kmiecich i karczmy, mieszkali zagrodnicy, był też i folwark, z którego dziesięcina należała do kościoła, a oprócz tego swoją rolę posiadał kościół i plebania.²

Jest to miejscowość odległa od granic Krakowa ok. 3 km, położona po obu stronach drogi krajowej nr 7. Rozłożona malowniczo na pofalowanym terenie na licznych niższych stokach i grzbietach wzgórz i dolin Pogórza Wielickiego. Jest to wieś wymieniana w dokumencie już z 1088 roku. Należał on do Benedyktynów Tynieckich, a od XV w. do Kościoła Katedralnego na Wawelu. W tej malowniczo położonej miejscowości znajduje się Kościół p.w. Narodzenia NMP z jej obrazami od dawna łaskami słynącymi. W połowie XVII wieku obecny obraz Matki Boskiej Gajowskiej był szeroko znany w Polsce, gdy w czasie wojen szwedzkich i innych nieszczęść ludność nawet z daleka przybywała tu, by modlić się przed cudownym wizerunkiem Maryi.

¹ Józef Łepkowski „Zabytki przeszłości w okolicach Krakowa”, Kraków 1861; s. 271

² Opracowano na podstawie „Parafia Matki Bożej w Gaju” – ks. Władysław Wiecheć

Z miejscowością tą trwale związany jest gen. Józef Bem, który w latach 1801 – 1808 spędził dzieciństwo w Dworku w Gaju. Przez sam środek Gaja przebiega również szlak turystyczny gen. Józefa Bema.

Okoliczni mieszkańcy angażują się w działania na rzecz Zespołu Szkół (gimnazjum i liceum profilowane) oraz Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II. Działa tutaj również Ochotnicza Straż Pożarna i Ludowy Klub Sportowy „Gajowianka”. Wszystkim ulicom zostały nadane nazwy, co znacznie podniosło estetykę sołectwa.

3. INWENTARYZACJA ZASOBÓW SOŁECTWA GAJ

3.1. Zabytki w Gaju wpisane do Rejestru zabytków prowadzonego przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków:

- **Zespół Kościoła Parafialnego pod wezwaniem Narodzenia Najświętszej Marii Panny w Gaju** kościół murowany z XVII wieku, kruchta z 1866 roku – najcenniejszym zabytkiem kościoła jest obraz Matki Boskiej z około 1500 roku, ołtarz główny z 1712 roku, ołtarz Matki Boskiej Różańcowej z 1718 roku, plebania murowana z XIX wieku, park krajobrazowy z XIX / XX wieku.

3.2 Tablice pamiątkowe w Gaju

Tablica pamiątkowa poświęcona pamięci bohatera Polski i Węgier gen. Józefa Bema (1794-1850) który lata szkolne 1801-1809 spędził w Gaju. Znajduje się przy ZS im. Jana Pawła II w Gaju. Fundusze na ten cel zgromadził od sponsorów indywidualnych Komitet Obchodów Bemowskich. Tablica została odsłonięta z okazji 150. rocznicy śmierci gen. Józefa Bema w 2000 roku.

Tablica pamiątkowa z okazji nadania Zespołowi Szkół oraz Szkole Podstawowej imienia Jana Pawła II – 7 listopada 1998 roku. Tablica przedstawia wizerunek patrona, została ufundowana przez Komitet Budowy Szkoły.

Tablica pamiątkowa ufundowana w 2003 roku przez Państwa Aleksandrę i Jana Kłaś dla upamiętnienia 25. rocznicy pontyfikatu Jana Pawła II w Gaju w 5. rocznicę nadania jego imienia szkole.

4. INSTYTUCJE I STOWARZYSZENIA NA TERENIE GAJA

➤ Zespół Szkół im. Jana Pawła II

Powstał w 1994 roku dzięki wzmożonemu wysiłkowi samorządu gminnego, Komitetu Budowy Szkoły, społeczności lokalnej i wszystkich ludzi dobrej woli. W dniu 7 listopada 1998

roku, podczas uroczystej ceremonii szkole nadano imię Jana Pawła II. Z dostępnych dokumentów historycznych wynika, iż data nadania imienia szkole zbiegła się ze 130-leciem oświaty w Gaju oraz 910-leciem istnienia wsi Gaj.

➤ ***Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Gaju***

➤ ***Ochotnicza Straż Pożarna***

Obszarem działania OSP jest miejscowość Gaj (siedziba) oraz miejscowości położone w rejonie pomocy wzajemnej. Cel działania to przede wszystkim prowadzenie działalności mającej na celu zapobieganie pożarom oraz współdziałanie w tym zakresie z instytucjami i stowarzyszeniami oraz branie udziału w akcjach ratowniczych przeprowadzanych w czasie pożarów, zagrożeń ekologicznych związanych z ochroną środowiska oraz innych klęsk żywiołowych.

➤ ***Ludowy Klub Sportowy „Gajowianka Gaj”***

Celem klubu jest rozwój i popularyzacja kultury fizycznej wśród dzieci i młodzieży na terenie województwa małopolskiego. Klub realizuje swoje cele poprzez: organizowanie i prowadzenie sekcji w różnych dyscyplinach sportowych, organizowanie działalności sportowej i współzawodnictwa sportowego, kształtowanie pozytywnych cech charakteru i osobowości poprzez uczestnictwo w realizacji zadań sportowych, szkolenie zawodników organizowanie w sposób pośredni lub bezpośredni zawodów sportowych, uczestniczeniu w rozgrywkach ligowych, w uprawianych dyscyplinach, rozwijanie sportu masowego i rekreacji

➤ ***Uczniowski Klub Sportowy „Victoria”***

Klub UKS "VICTORIA" Gaj powstał w październiku 2005 roku z inicjatywy nauczyciela Szkoły Podstawowej w Gaju i Lusinie. Motywacją do założenia Klubu były sukcesy osiągnięte przez młodzież Szkoły Podstawowej i Gimnazjum w okresie ostatnich lat. UKS „Victoria” zarejestrowany został w rejestrze stowarzyszeń w Starostwie Powiatowym. Głównymi celami klubu są planowanie i organizowanie pozalekcyjnego życia sportowego uczniów w oparciu o możliwości obiektowe i sprzętowe Gminy oraz o pomoc organizacyjną i materialną rodziców i sympatyków Klubu, angażowanie wszystkich uczniów do różnorodnych form aktywności ruchowej, gier i zabaw dostosowanych do wieku, stopnia sprawności i zainteresowań sportowych oraz uczestniczenie w imprezach sportowych organizowanych na obszarze działania samorządu terytorialnego i poza nim.

➤ ***Kościół p.w. Narodzenia NMP***

Pierwszy kościół powstał w wieku XIII. Był to budynek drewniany i nosił wezwanie Matki Boskiej Wniebowziętej. Około roku 1626 zbudowano kościół murowany, który istnieje po dzień dzisiejszy.

➤ ***Stowarzyszenie dla Rozwoju i Integracji Gminy Mogilany „Wspólnie Łatwiej”***

Działalność na rzecz kompleksowego rozwoju Gminy Mogilany dla dobra jej mieszkańców oraz gmin sąsiadujących, a w szczególności: Na rzecz wszechstronnego rozwoju gospodarczego obszarów wiejskich; Na rzecz rozwoju rolnictwa, poprawy produkcji rolnej

i przetwórstwa oraz zdobywania alternatywnych źródeł dochodu, Organizowanie kursów i szkoleń kształcących i doksztalających ogólnych i specjalistycznych w powiązaniu z rynkiem pracy, Działalność oświatowa i kulturotwórcza, Działalność na rzecz kultury i tradycji lokalnej, Działalność na rzecz rozwoju wiedzy o regionie i o integracji europejskiej, Działalność na rzecz rozwoju zdrowia i wychowania fizycznego mieszkańców, sportu i rekreacji oraz turystyki i agroturystyki, Ochrona środowiska, Ochrona zdrowia i pomoc społeczna, Poprawa infrastruktury komunikacyjnej i technicznej, Działalność promocyjna, propagandowa i informacyjna na rzecz w/w celów.

➤ **Baza Usług Komunalnych**

Baza Usług Komunalnych, dawniej Spółdzielnia Usług Rolniczych i Transportowych, świadczyła usługi na rzecz społeczności lokalnej. Została przejęta przez Urząd Gminy Mogilany i przekształcona w Bazę Usług Komunalnych. Obecnie wykonuje roboty publiczne i prace interwencyjne w zakresie produkcji betoniarskiej, utrzymaniem dróg gminnych (koszenie poboczy, udrażnianie rowów, układanie korytek) oraz bieżącymi naprawami instalacji wodno - kanalizacyjnych w budynkach stanowiących mienie komunalne gminy.

5. SPÓJNOŚĆ Z DOKUMENTAMI PROGRAMOWYMI GMINY MOGILANY

Plan Rozwoju Miejscowości Gaj jest spójny z dokumentami programowymi Gminy Mogilany. Przede wszystkim tworzony został w oparciu o Strategię Rozwoju Gminy Mogilany na lata 2006 – 2013 przyjętą Uchwałą Nr XXXI/278/2006 Rady Gminy Mogilany z dnia 30 marca 2006 roku.

Dokument jest spójny z Misją oraz Kierunkami rozwoju Gminy Mogilany na lata 2006 – 2013. Poniżej zamieszczone został wyciąg ze Strategii dotyczący Misji i Kierunków rozwoju Gminy.

MISJA GMINY MOGILANY

Gmina Mogilany – podkrakowska gmina zachowująca charakter wiejski, kultywująca lokalne tradycje, przyjazna dla środowiska naturalnego, dbająca o krajobraz; atrakcyjne, bezpieczne miejsce zamieszkania oraz rekreacji i wypoczynku, z nieuciążliwym dla środowiska rozwojem przedsiębiorczości i gospodarstwami rolnymi o alternatywnych źródłach dochodu.

KIERUNKI ROZWOJU GMINY MOGILANY NA LATA 2006 – 2013

1. *Stworzenie gminy przyjaznej i atrakcyjnej dla mieszkańców i inwestorów.*
2. *Rozwój infrastruktury oświatowej, turystyki, rekreacji, działalności usługowej i przedsiębiorczości.*
3. *Ochrona środowiska.*
4. *Rozbudowa infrastruktury społecznej. Bezpieczeństwo mieszkańców.*
5. *Aktywizacja społeczności lokalnej.*

Ponadto Plan Rozwoju Miejscowości stanowi uzupełnienie Wieloletniego Planu Inwestycyjnego. Wieloletni Plan Inwestycyjny ma postać zestawienia zadań inwestycyjnych istotnych dla rozwoju całej Gminy. Natomiast Plan Rozwoju Miejscowości zawiera zestaw wielu zadań istotnych dla konkretnej miejscowości. Dlatego też Plan Rozwoju Miejscowości będzie potwierdzeniem i uzupełnieniem zapisów Wieloletniego Programu Inwestycyjnego.

Zadaniem Planu jest przedstawienie wykazu zadań koniecznych do realizacji i istotnych dla rozwoju lokalnego miejscowości. Wykaz zadań ma charakter zestawienia, które wytycza kierunek rozwoju sołectwa oraz wskazuje zasadność realizacji konkretnych działań zaproponowanych przez społeczność lokalną. Dokument będzie stanowił podstawę do aplikowania o środki finansowe w latach 2007-2013, na realizację zadań w nim wymienionych.

Plan przygotowany został przy współpracy społeczności lokalnej – mieszkańców danego sołectwa, Rady Sołeckiej, Sołtysów oraz Urzędu Gminy Mogilany.

6. ZADANIA INWESTYCYJNE DLA MIEJSCOWOŚCI GAJ DO REALIZACJI W LATACH 2007 - 2013

Zadanie 1 – Budowa sieci kanalizacyjnej.

Zadanie 2 – Oczyszczalnia ścieków Gaj - szkoła

Zadanie 3 – Remont i przebudowa dróg gminnych – dostosowanie do parametrów standardowych o szerokości 10 m.

Zadanie 4 – Remont kapitalny i rozbudowa sieci energetycznej.

Zadanie 5 – Budowa centrum rekreacyjno – sportowego.

Zadanie 6 – Zaprojektowanie i wykonanie oświetleń na ulicach : Rudawa, Bema, uzupełnienie oświetlenia na pozostałych.

Zadanie 7 – Ogrodzenie terenu Zespołu Szkół Podstawowych.

Zadanie 8 – Remont dworku im. Józefa Bema i budynku OSP – celem wykorzystania budynków na potrzeby mieszkańców.

Zadanie 9 – Budowa chodnika na ulicy: Zadziele, Widokowa, Wzgórze, Akacyjowa, Szkolna, Bema.